

اقتصاد

تابناک

بهای نفت بیش از این کاهش می‌یابد

آژانس بین‌المللی انرژی با بیان اینکه عرضه بیش از حد نفت احتمالا قیمت نفت را بیش از سطوح کنونی پایین خواهد آورد اعلام کرد؛ ایجاد تعادل مجدد در بازار احتمالا تا سال ۲۰۱۶ طول خواهد کشید.

آژانس بین‌المللی انرژی که به‌بزرگ‌ترین اقتصادهای جهان در زمینه سیاست‌های انرژی مشاوره می‌دهد افزود: بازار جهانی نفت توان جذب این مقدار زیاد نفت تولیدی را ندارد. این آژانس در گزارش ماهانه خود افزود: بازار نفت در سه ماهه دوم ۲۰۱۵ به شکل گسترده‌ای تولید مازاد داشته که تا به امروز ادامه داشته است. در این گزارش آمده است: کاملا مشخص است که توان بازار برای جذب این تولید مازاد بعید است. دوام بیابرد. ظرفیت ذخایر ساحلی محدود است. هنوز ممکن است روند کاهش قیمت در بازار ادامه داشته باشد.

اعضای کلیدی سازمان کشورهای صادرکننده نفت اوپک در بیشتر ماه‌های گذشته با جدیت به تولید خود ادامه داده تا سهم بازار خود را پس بگیرند. بهای نفت در بازار جهانی پس از طی یک روند نزولی و سقوط به پایین‌ترین سطح شش سال گذشته در ماه ژانویه، به ماه‌های گذشته قدری بهبود داشت. قیمت نفت از بشکه‌ای ۱۱۵ دلار در ژوئن ۲۰۱۴ به بشکه‌ای ۴۵ دلار در ماه ژانویه رسید و در این بین مخالفت اوپک با بالا بردن قیمت‌ها و تصمیم به دفاع از سهم بازار بیش از پیش قیمت‌ها را پایین آورد. نفت برنت در آخرین روز معاملات هفته گذشته ۵۹ دلار و ۵۰ سنت در هر بشکه معامله شد. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد: تولید نفت اوپک در ماه ژوئن به دلیل تولیدی سابقه عراق، عربستان و امارات، روزانه ۳۴۰ هزار بشکه افزایش یافت و به ۳۱ میلیون و ۷۰۰ هزار بشکه در روز (بالا‌ترین سطح سه سال گذشته) رسید.

آژانس بین‌المللی انرژی افزود: عرضه نفت عربستان در ماه ژوئن روزانه با ۵۰ هزار بشکه افزایش به سطح بی سابقه ۱۰ میلیون و ۳۵۰ هزار بشکه در روز رسید و تولید نفت عراق در این ماه روزانه با ۲۷۰ هزار بشکه به سطح روزانه ۴ میلیون و ۱۲۰ هزار بشکه در روز رسیده است. این در حالیست که رشد تقاضای جهانی نفت روندکنندی داشته است. آژانس بین‌المللی انرژی پیش‌بینی خود درباره رشد تقاضای جهانی نفت در سال جاری را قدری کاهش داد و به روزانه یک میلیون و ۳۹۰ هزار بشکه در روز رساند و همچنین اعلام کرد که انتظار دارد رشد تقاضای جهانی نفت در سال ۲۰۱۶ به روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه در روز برسد. اما به نظر می‌رسد دوره اخیر کاهش قیمت نفت در حال ضربه زدن به تولید کشورهای خارج از اوپک به‌ویژه آمریکا است که در آن افزایش بی‌سابقه تولید نفت از میدان شیل سنت نفت را طی پنج سال گذشته منحل کرده است. آژانس بین‌المللی انرژی اعلام کرد، انتظار می‌رود در سال ۲۰۱۶ هم‌زمان با تأثیرگذاری کاهش قیمت نفت و کاهش سرمایه‌گذاری‌ها، رشد عرضه نفت تولیدکنندگان خارج از اوپک متوقف شود. این آژانس پیش‌بینی کرد که عرضه نفت تولیدکنندگان خارج از اوپک پس از افزایش روزانه یک میلیون بشکه‌ای در سال ۲۰۱۵ در سال آینده هیچ رشدی نداشته باشد.

شرایط اقتصاد ایران بعد از لغو تحریم‌ها

محمدمهدی بهکیش می‌گوید: زمانی که تحریم‌ها برداشته شود، مهم‌ترین اتفاق این است که جابه‌جایی پول به خارج از کشور آزاد خواهد شد. دوم اینکه اگر درآمد نداشته باشیم، نمی‌توانیم واردات کنیم، زمانی که تحریم‌ها

رفع شود، کشور از یک مقدار پول بلوکه‌شده استفاده خواهد کرد. می‌توان این پول را برای واردات کشور یا ماشین‌آلات خرید و صنایع را نوسازی کرد، اما بعد از آنچه خواهد شد؟ باید پول در بیاریم تا واردات داشته باشیم، وی افزود: بنابراین ممکن است امکان واردات زیاد شود اما معلوم نیست عملا واردات هم زیاد شود. پس صادرات بر واردات مقدم است. آیا می‌توانیم خودرو صادر کنیم؟ مگر اینکه به پول نفت برگردیم؛ حدود

بخش خصوصی و نفت؛ از دعوت تا اخراج

استراتژی کوتاه‌مدتی که بخش خصوصی را گرفتار و بدنام کرد

اولین و آخرین تلاش بخش خصوصی برای فروش نفت

در شهریورماه سال ۹۱ بعد از مدت‌ها رفت و آمد بر سر ساز و کارهای فروش نفت توسط بخش خصوصی و زد و خورد های مابین وزارت نفت و این بخش، در نهایت خبری منتشر شد که در همان ساعات اولیه با را از مزر رسانه‌های داخلی فراتر گذاشت و در سطح جهانی بازتاب داشت: بخش خصوصی اولین محموله نفتی را به فروش رسانده بود. حسن خسروجردی رئیس اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت و گاز و پتروشیمی اعلام کرد که نخستین محموله نفت خام ایران از سوی شرکت‌های خصوصی صادر شده است. محموله نفتی

که به شرکت خارجی توسط کشتی‌های نفت کش غیر ایرانی تحویل داده شد. همچنین اعلام شد که منابع حاصل از فروش این محموله به صورت پایاپای تسویه حساب شده است.

خسروجردی خبر از عقد چندین قرارداد دیگر از سوی بخش خصوصی برای فروش نفت ایران به شرکت‌ها و مشتریان خارجی داد و همچنین اذعان کرد که در اوضاع کنونی که عملیات نقل و انتقال پول از طریق بانک‌ها با محدودیت روبه‌رو شده، مکانیزم دیگری در پیش گرفته‌ایم. این همه یک معنی را برای دولت، مردم و اقتصاد ایران آن روزها که شدیداً فشار تحریم‌های روزافزون را احساس می‌کردند داشت: گشایشی بزرگ در اقتصاد و حفر روزنه‌ای به قطر بخش خصوصی در دیوار سخت تحریم. اما این محموله نفتی گویا اولین و آخرین تلاش بخش خصوصی برای فروش نفت بود.

پدیده بابک زنجانی و نفت‌های آلوده

پرونده بابک زنجانی و بدهی‌های او به دولت نیاز به هیچ بررسی ندارد. حدود ۲ میلیون بشکه نفت خام ایران برای فروش به بابک زنجانی و مجموعه‌های زیر دست وی سپرده شد که پول آن هیچ‌گاه به داخل کشور بازنگشت. پرونده‌ای که هنوز هم با وجود دستگیری بابک زنجانی از ابعاد پیچیده و مبهم بسیاری برخوردار است و این موضوعی بود که شاید برای همیشه پای بخش خصوصی را از فروش نفت ایران برید.

مهر ماه سال ۹۲ و در اوآن شروع به کار دوازدهم، زنگنه دستور توقف فروش نفت توسط افراد حقیقی و بخش خصوصی را صادر کرد. عضو

کاهش قیمت خودرو هم‌زمان با توافق هسته‌ای

یک کارشناس صنعت خودرو معتقد است سه تا چهار ماه پس از توافق هسته‌ای قیمت خودروهای داخلی بین پنج تا ۱۰ درصد کاهش خواهد یافت. شهرام آزادی اظهار کرد: در صورت به نتیجه رسیدن مذاکرات

هسته‌ای برخی هزینه‌های اضافی صنعت خودرو که ناشی از خرید مواد اولیه و قطعات از واسطه‌ها و همچنین هزینه‌های اضافی نقل و انتقال پول است از بین خواهد رفت. وی با بیان اینکه با توافق هسته‌ای قیمت ارز نیز کاهش خواهد یافت، خاطر نشان کرد: بنابراین سه تا چهار ماه پس از توافق به دلیل از بین رفتن هزینه‌های اضافی تولید خودرو و افت نرخ ارز،

در اواخر تابستان سال ۹۰ بود که به بیکاره فشار مضاعف تحریم‌های نفتی و مالی بر سر اقتصاد کشور، مسئولان وقت را به یک فکر بکر انداخت؛ استفاده از توان بخش خصوصی برای فروش نفت و انتقال منابع حاصل از فروش چه به شکل تهاوت یا به شکل ارز به داخل کشور از مسیر بخش خصوصی. این موضوع به سرعت در سطح رسانه‌های داخلی و خارجی بازتاب گسترده‌ای یافت و بسیاری این اتفاق بزرگ را در صنعت نفت یک اتفاق جدی و شایان توجه بسیار تلقی کردند. ورود بخش خصوصی به فروش نفت ایران برای اولین بار صورت می‌گرفت و این موضوع می‌توانست سرآغازی بر فعالیت‌های گسترده‌تر بخش خصوصی در این زمینه و خارج شدن انحصار نفت از دست دولت باشد. اما این همه متأسفانه تنها در حد آمال و آرزو باقی ماند. زیرا ورود بخش خصوصی به فروش نفت از همان ابتدا یک استراتژی موقت و ابزاری برای خروج از بحران تحریم بود و نه یک تصمیم نهاده‌ی و اساسی برای نفتی کردن بخش خصوصی. ضمن آنکه بعدتر ماجراهای بابک زنجانی و موارد سوءاستفاده دلال‌های نفتی منجر به آن شده که اساسا پرونده ورود بخش خصوصی به حوزه فروش نفت برای همیشه بسته شود.

فشار تحریم و دعوتنامه‌ای

طلایی برای بخش خصوصی

موضوع فروش نفت توسط بخش خصوصی از آنجایی آغاز شد که دولت محمود احمدی‌نژاد زیر فشار مضاعف تحریم‌های مالی و نفتی، هم از فروش نفت ناتوان بود و هم از انتقال منابعی که از فروش اندک نفت تحصیل می‌کرد به داخل کشور. نهادهای نظارتی آمریکایی و اروپایی تمامی صنعت نفت و فروش نفت ایران را زیر نظر داشتند و کشتی‌های نفت کش ایران به شکل مداوم مورد رصد قرار می‌گرفتند و هر کشوری که از قانون تحریم‌های نفتی ایران سر باز می‌زد و اقدام به معاملات نفتی با ایران می‌کرد، مورد مجازات تحریمی ایالات متحده قرار می‌گرفت.

در این وضعیت دولت و وزارت نفت متاصل، تنها راه را در استفاده از روش‌های مخفی برای فروش نفت می‌دیدند تا آنکه فکر بکری توجه همگان را جلب کرد. این فکر بکر چیزی نبود جز استفاده از ظرفیت و توان بخش خصوصی برای فروش نفت ایران و دور زدن تحریم‌ها. این امر دو هدف را برای دولت تأمین می‌کرد: اول امکان افزایش فروش نفت و حداقل فروش بخش‌ای از نفتی که روی دست دولت و سرگردان روی آب‌ها مانده بود و دوم استفاده از کانال‌های بخش خصوصی برای بازگرداندن منابع حاصل از فروش نفت به داخل کشور.

به این ترتیب بود که مقرر شد تا یک‌پنجم از فروش نفت صادراتی ایران توسط بخش خصوصی انجام گیرد و این مسئولیت از سوی شرکت ملی نفت ایران به بخش خصوصی واگذار شود. حمید صافدل معاون وقت وزیر صنعت و معدن و تجارت در نشست اذعان کرد که بر اساس مصوبه دولت بخش خصوصی هم در بحث فروش نفت وارد شده است و برای اولین بار در تاریخ نفت ایران، بخش خصوصی نفتی شد. موضوعی که البته دوام چندانی نداشت و در مدت زمانی اندک علی‌رغم برخی موفقیت‌ها در فروش نفت توسط بخش خصوصی، بساط فروش نفت توسط بخش خصوصی برچیده شد و نه تنها این مسئولیت از این بخش گرفته شد، بلکه بدنامی آن نیز برای این بخش باقی ماند.

آغاز مذاکرات نفتی ایران-اروپا

می‌رسد که قطعا باران‌اندازی طرح‌های جدید این ظرفیت تا پایان سال جاری افزایش می‌یابد. دبیرکل انجمن صنعتی کارفرمایی صنعت پتروشیمی با بیان اینکه هنوز توافق نهایی هسته‌ای بین

ایران و غرب حاصل نشده است اما شرکت‌های متعدد اروپایی به منظور از سرگیری صادرات محصولات پتروشیمی ایران مذاکرات خود را با طرف ایرانی آغاز کرده‌اند. اظهار داشت: بر این اساس اروپایی‌ها خواستار واردات اکثر محصولات پتروشیمی و پلیمری از ایران شده‌اند.

یک مقام مسئول در صنعت پتروشیمی با اشاره به تعیین برنامه ویژه به منظور صادرات محصولات پتروشیمی و پلیمری ایران به کشورهای عضو اتحادیه اروپا پس از لغو تحریم‌ها، گفت: در شرایط فعلی ظرفیت صادرات محصولات پتروشیمی ایران به بیش از ۲۵ میلیون تن در سال

ایجاد حساب ویژه حمایت از بیکاران

صندوقی ویژه بیکاران در تمام دنیا به عنوان امری پذیرفته شده است و باید در تمام سازمان‌ها، اداره‌ها و... تمهیداتی برای دوران بیکاری افراد اندیشیده شود.

فیروزآبادی بر تحلیل وضعیت موجود و طراحی همراه با تکنولوژی در آینده تأکید کرد و گفت: باید خود را با پایه‌های علمی و تحقیقاتی در زمینه حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری برای روبه‌رو شدن با آینده‌ای با پیچیدگی‌های بیشتر آماده کنیم.

قائم‌مقام وزیر کار گفت: از طریق سازمان‌ها و ادارات باید تمهیداتی برای دوران بیکاری افراد اندیشیده شود. ابوالحسن فیروزآبادی با تأکید بر اینکه زیرساخت‌های فناوری‌محور حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری است، گفت: اداره کل حمایت از مشاغل و بیمه بیکاری وزارت کار، یکی از اداره‌های مهم به شمار می‌رود و تأثیر مستقیمی بر اقتصاد کشور دارد. قائم‌مقام وزیر کار ادامه داد: حساب با

مذاکرات دلیل تاخیر در واریز یارانه نقدی

برای اجرای سیاست‌های اقتصادی از بین می‌رود. نماینده باطاکریب در مجلس شورای اسلامی افزود: در صورت رسیدن به توافق دولت می‌تواند در کنترل تورم، بهبود معیشت مردم و

حذف یارانه پولدارها گام اساسی بردارد. روز گذشته مقرر بود محمدباقر نوخت، رئیس سازمان مدیریت، برای توضیح دلایل تأخیر پرداخت یارانه تیرماه حاضر شود که به گفته این عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، نوخت روز گذشته در سخن علنی مجلس حضور نیافت.

ابراهیم‌نکو، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی، با اشاره به تاخیر در پرداخت یارانه تیرماه گفت: دولت در حال حاضر با تأمین منابع مالی برای پرداخت یارانه‌ها مواجه است. وی ادامه داد: با این حال دولت با توجه به بحث مذاکرات ایران با کشورهای ۵+۱ در پرداخت یارانه‌ها تا مل خواهد داشت. این نماینده مجلس درباره نتیجه مذاکرات بیان کرد: به نظر می‌رسد توافق به احتمال زیاد حاصل شود که در آن صورت محدودیت‌های دولت